

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 30 mei 2017 met nummer RvVb/A/1617/0908
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0013/A

Verzoekende partij de bvba **SMOUTS M**

vertegenwoordigd door advocaten Günther L'HEUREUX en Roel MEEUS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1200 Brussel, Gulledele 96, bus 3

Verwerende partij **DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het departement RWO, afdeling Antwerpen

vertegenwoordigd door advocaat Johan CLAES met woonplaatskeuze op het kantoor te 2550 Kontich, Mechelsesteenweg 160

I. **BESTREDEN BESLISSING**

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 14 september 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 23 juli 2015.

De verwerende partij heeft aan DE SCHEEPVAART – Afdeling Waterbouwkunde, hierna de aanvrager, een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het vernieuwen en moderniseren van de linkeroever van het Albertkanaal ter hoogte van Schoten op de percelen gelegen te 2900 Schoten, Kanaaldijk zn / Melkerijstraat zn / Wasserijstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie C, openbaar domein.

II. **VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING**

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 28 maart 2017.

Advocaat Günther L'HEUREUX voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Leen VANBRABANT *loco* advocaat Johan CLAES voert het woord voor de verwerende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast. De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. FEITEN

De aanvrager dient op 12 februari 2015 bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het vernieuwen, en moderniseren van de linkeroever van het Albertkanaal ter hoogte van Schoten” op de percelen gelegen te 2900 Schoten, Kanaaldijk zn / Melkerijstraat zn / Wasserijstraat zn.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Antwerpen’, vastgesteld met koninklijk besluit van 3 oktober 1979, voor wat het Albertkanaal betreft in gebied voor bestaande waterwegen, en voor wat de linkeroever van het kanaal betreft in industriegebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen’, goedgekeurd op 19 juni 2009.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 21 april 2015 tot en met 21 mei 2015, worden geen bezwaarschriften ingediend.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid adviseert op 28 april 2015 voorwaardelijk gunstig:

“ ...

Ligging

De projectzone bevindt zich in het Benedenscheldebekken. Volgens het gewestplan is de bestemming industriegebied. Uit de biologische waarderingskaart blijkt dat er geen biologisch waardevolle watergebonden natuur op de site voorkomt.

Volgens de watertoetskaarten is de site niet-overstromingsgevoelig, voor een beperkt gedeelte infiltratiegevoelig en matig tot zeer grondwaterstromingsgevoelig.

Relevante bepalingen uit het (deel) bekkenbeheersplan

In het bekkenbeheerplan van het Benedenscheldebekken zijn ter hoogte van de projectlocatie volgende acties opgenomen:

- A 2.1.15: ‘Voldoende operationeel aanbod aan terreinen voor watergebonden bedrijvigheid, onderzoek naar mogelijke nieuwe bedrijven langs het Albertkanaal’;
- A 2.1.14: ‘Voldoende operationeel aanbod aan terreinen voor watergebonden bedrijvigheid op bestaande bedrijventerreinen langs het Albertkanaal’.

De geplande modernisering maakt de uitvoering van de bovenstaande acties mee mogelijk.

Analyse

Oppervlakte- en grondwaterkwantiteit

De geplande werken hebben geen betekenisvol effect op het waterpeil en de waterdoorstroming in het Albertkanaal. De damplanken zorgen voor een verbeterde waterdichtheid van het kanaal.

Daar er langere damplanken voorzien worden, wordt de verhanglijn naar beneden getrokken. Volgens de ontheffingsaanvraag zijn er geen bemalingswerken noodzakelijk voor het vernieuwen van de oeververdediging. Er worden geen betekenisvolle effecten op het grondwaterstromingspatroon verwacht.

Het gedeelte jaagpad dat heraangelegd wordt heeft een oppervlakte van 2743 m² en helt weg van het Albertkanaal. Het afstromende water wordt op kunstmatige wijze opgevangen in een vernieuwd rioleringsstelsel. Het bestaande rioleringsstelsel wordt ten dele vernieuwd en verbeterd door een buffering van 25 l/m² in de leidingen te voorzien met een knijpleiding naar de bestaande afvoer. De aanvrager geeft aan de mogelijk tot infiltratie van het afstromend hemelwater te hebben onderzocht. Omwille van de dichte bebouwing

is er geen mogelijkheid om een infiltratiebekken te plaatsen. De optie om een infiltratiebekken onder het vernieuwde jaagpad te plaatsen blijkt niet haalbaar te zijn door het zware vervoer (afkomstig van de industrie langs het kanaal) dat hierover rijdt. Er is voldaan aan de dimensioneringsvoorwaarden van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater voor de buffering van het hemelwater. De CIW vraagt wel om te onderzoeken of het technisch mogelijk is om een infiltratieleiding te voorzien onder het jaagpad, zodat infiltratie toch mogelijk zou zijn.

Oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit

De baggerwerken zullen voor een tijdelijk verhoogde turbiditeit in het Albertkanaal zorgen. Gelet op het feit dat het een tijdelijk effect betreft, wordt dit niet als betekenisvol nadelig aanzien.

Mits toepassing van de voor het grondverzet relevante regelgeving worden er geen betekenisvolle nadelige effecten op de oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit verwacht.

Watergebonden natuur en structuurkwaliteit

Gezien de huidige oeververdediging bestaat uit stalen en betonnen damplanken, vervangen wordt door metalen damplanken, verandert de structuurkwaliteit van het kanaal niet substantieel.

Er is geen watergebonden natuur op de site aanwezig.

Toetsing van de beoordeling en het voorstel aan de doelstellingen en beginselen van artikel 5 en 6 van het decreet.

De beoordeling en het voorstel voldoen aan de 8ste doelstelling van het decreet Integraal Waterbeleid met name: "het beheer en het ontwikkelen van waterwegen met het oog op de bevordering van een milieuvriendelijker transportmodus van personen en goederen via de waterwegen en het realiseren van de intermodaliteit met de andere vervoersmodi en het bevorderen van de internationale verbidingsfunctie ervan".

De ingreep voldoet aan het standstillbeginsel.

De beoordeling is niet in strijd met de overige doelstellingen en beginselen van het decreet integraal waterbeleid.

Besluit

Er wordt een **gunstig** advies verleend op voorwaarde dat, voor zover het technisch mogelijk is, een infiltratieleiding wordt aangelegd onder het jaagpad volgens de dimensionerings- voorschriften van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater.

...

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Schoten adviseert op 16 juni 2015 gunstig:

“ ...

watertoets

...

De werkzone van het voorliggend project is niet gelegen in overstromingsgevoelig gebied. De werken hebben tot doel de waterdichtheid op de kaaimuur te verberen. De verhanglijn, dit is het verloop van de waterspiegel langsheen de damwand, wordt door deze ingreep als het ware naar beneden getrokken. Hierdoor kan er geoordeeld worden dat er geen schadelijk effect veroorzaakt zal worden.

project-m.e.r.-screening

...

Er werd een ontheffingsnota van het globale project toegevoegd aan de aanvraag en de nota bevat eveneens een screening van de mogelijke milieueffecten van het desbetreffende deelproject. In de nabijheid van de projectzone liggen geen eenheden van natuur, geen vogelrichtlijngebied noch een habitatrichtlijngebied. De werkzone ligt niet in een beschermd gebied of beschermd dorpsgezicht. Er zal gebruik worden gemaakt van geluidbeperkende maatregelen om hinder en storing tot een minimum te herleiden. Uit de nota kan duidelijk worden opgemaakt dat de mogelijke milieu-effecten van de werken waarvoor een vergunning aangevraagd wordt, niet aanzienlijk zullen zijn. Daarenboven kadert de aanvraag in de hoger vernoemde ontheffingsnota van het globale project.

...

toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

De aanvraag betreft het vernieuwen van een bestaande oeververdediging aan de linkeroever van het Albertkanaal, gelegen op de Kanaaldijk ter hoogte van de Wasserijstraat in de gemeente Schoten. De projectzone is gelegen ten zuidwesten van het centrum van de gemeente Schoten op een afstand van ca. 2 km. De Kanaaldijk betreft een voldoende uitgeruste weg gelet op de plaatselijke toestand. In de omgeving en beslist in de nabijheid van de geplande werken zijn verschillende industriële bedrijven terug te vinden. De voorliggende aanvraag betreft een vernieuwing van de bestaande oeververdediging van het Albertkanaal.

Hierbij worden er in het opwaartse gedeelte stalen dam planken kort voor de bestaande betonnen damwand geplaatst. In het afwaartse gedeelte komen deze achter de bestaande wand om de verbreding te realiseren. Deze werken worden uitgevoerd om de gehele stabiliteit van de kade te garanderen en kaderen in een groter geheel van de modernisering van het Albertkanaal.

De werkzone start net afwaarts van de Wasserijstraat in Schoten en loopt opwaarts over de Kanaaldijk. De werken situeren zich opwaarts van waar de Melkerijstraat langs het kanaal komt te liggen en lopen tot aan Beduco nv. Ze beslaan een totale lengte van ca. 422 meter. De fasering der werken begint bij het plaatsen van een nieuwe stalen damplank voor en achter de bestaande kering. Vervolgens worden de voetblok en, waar nodig, de verankerings-elementen van de bestaande oeververdediging uitgebroken. De nieuwe kade wordt lokaal afgewerkt met bolders en randprofielen. Achter de damwand, aan landzijde, wordt er een nieuw jaagpad aangelegd, alsook een verharding ten behoeve van de overslagkades en een verbetering van het afwateringssysteem. Er wordt gewerkt met een niveau dat afwatert naar de landzijde met als afwerking een toplaag van asfalt. De aanleg van het jaagpad en de verharding gebeurt in één fase, dit om de laad- en losactiviteiten langs de kade minimaal te hinderen.

Als gevolg van dit project zijn bepaalde ingrepen nodig: vernieuwen jaagpad en overslagkades, vernieuwde bolders en uitklumladders en het plaatsen van wrijfhoutconstructies.

Met het project gaan ook verschillende andere werken gepaard nl. afbraakwerken, grondwerken, inbrengen damplanken, kleine bekistings- en betonmeerwerken, montage- en schilderswerken en wegeniswerken met bijhorende graafwerken. Vervolgens worden ook maatregelen voorzien om de milieueffecten van het project te milderen. Er worden klumladders voor drenkelingen voorzien en eveneens de fasering wordt zo opgebouwd dat de concessiehouders in de omgeving zo min mogelijk nadeel ervaren van de werken.

De aanvraag past binnen de configuratie en de aanwezige bebouwing van de omliggende percelen.

Het ontwerp kan qua vorm, materiaalgebruik en inplanting stedenbouwkundig aanvaard worden en wordt inpasbaar geacht in de omgeving.

De aanvraag is bijgevolg verenigbaar met de goede plaatselijke ruimtelijke ordening.

...

De verwerende partij verleent op 23 juli 2015 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij beslist:

“ ...

Ligging volgens de plannen van aanleg + bijhorende voorschriften

De aanvraag is volgens het gewestplan Antwerpen (KB 03/10/1979) gelegen in een bestaande waterwegen.

In deze zone gelden de stedenbouwkundige voorschriften van art. 4.11.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen.

De aanvraag is volgens het gewestplan Antwerpen (KB 03/10/1979) gelegen in een industriegebied.

In deze zone gelden de stedenbouwkundige voorschriften van art. 7.2.0. van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen. Deze voorschriften luiden als volgt:

De industriegebieden zijn bestemd voor de vestiging van industriële of ambachtelijke bedrijven. Ze omvatten een bufferzone. Voor zover zulks in verband met de veiligheid en de goede werking van het bedrijf noodzakelijk is, kunnen ze mede de huisvesting van het bewakingspersoneel omvatten.

Tevens worden in deze gebieden complementaire dienstverlenende bedrijven ten behoeve van de andere industriële bedrijven toegelaten, namelijk: bankagentschappen, benzinestations, transportbedrijven, collectieve restaurants, opslagplaatsen van goederen bestemd voor nationale of internationale verkoop (artikel 7 van het Koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen).

De aanvraag is niet gelegen binnen de begrenzing van vastgesteld een gemeentelijk plan van aanleg.

Ligging volgens het uitvoeringsplan + bijhorende voorschriften

De aanvraag situeert zich binnen de begrenzing van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Afbakening grootstedelijk gebied Antwerpen", vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Regering van 19.06.2009.

De aanvraag is gelegen binnen de afbakeningslijn die aangeeft waar de stedelijke ontwikkeling van het Antwerpse in de toekomst kan gebeuren. Binnen de afbakeningslijn gelden volgende stedenbouwkundige voorschriften:

Artikel 0. Afbakeningslijn grootstedelijk gebied Antwerpen

De gebieden binnen de afbakeningslijn behoren tot het grootstedelijk gebied Antwerpen. Met uitzondering van de deelgebieden waarvoor in dit plan voorschriften werden vastgelegd, blijven de op het ogenblik van de vaststelling van dit plan bestaande bestemmings- en inrichtingsvoorschriften onverminderd van toepassing. De bestaande voorschriften kunnen daar door voorschriften in nieuwe gewestelijke, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen of BPA 's worden vervangen. Bij de vaststelling van die plannen en bij overheidsprojecten binnen de grenslijn gelden de relevante bepalingen van de ruimtelijke structuurplannen, conform de decretale bepalingen in verband met de verbindende waarde van die ruimtelijke structuurplannen.

De aanvraag is niet gelegen binnen de begrenzing van een gemeentelijk of provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Ligging volgens verkaveling

De aanvraag is niet gelegen binnen de begrenzing van een goedgekeurde en niet vervallen verkaveling.

Bepaling van het plan dat van toepassing is op de aanvraag

Art. 7.4.5. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening stelt dat de voorschriften van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, voor het grondgebied waarop ze betrekking hebben, de

voorschriften van de plannen van aanleg vervangen, tenzij het ruimtelijk uitvoeringsplan het uitdrukkelijk anders bepaalt.

De aanvraag dient beoordeeld te worden aan de hand van de verordenende voorschriften van het gewestplan Antwerpen, gezien het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Afbakening Grootstedelijk gebied Antwerpen' het onderliggende gewestplan niet opheft.

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag is principieel in overeenstemming met het geldende plan, zoals hoger omschreven.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Niet van toepassing.

...

HISTORIEK

Er werd door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar een stedenbouwkundige vergunning verleend dd 12/09/2014 voor het vernieuwen en moderniseren van de linkeroever van het Albertkanaal ter hoogte van Schoten (Kanaaldijk).

TOETSING VAN DE AANVRAAG AAN DE MER-PLICHT

De aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning omvat een MER-ontheffing zoals vermeld in artikel 4.3.3., §3 1° van het decreet van 18 december 2002 tot aanvulling van het decreet van 05/04/1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid met een titel betreffende de milieueffect- en veiligheidsrapportage (BS 13/2/2003) en Besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (BS 17/02/2005).

Het project is onderworpen aan de mer-plicht en valt onder de categorie 10 h) in bijlage II van het Besluit m.n. "werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied."

Bijlage II projecten zijn mer-plichtig maar de initiatiefnemer kan een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van m.e.r.-plicht indienen bij de bevoegde overheid (dienst Mer). Ontheffing is mogelijk indien vroeger al een plan-MER over een plan of programma waarin het voorgenomen project past werd goedgekeurd of wanneer al een project-MER werd goedgekeurd over een project waarvan het voorgenomen initiatief een herhaling, voortzetting of alternatief is of indien aangetoond kan worden dat het voorgenomen project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een nieuw project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

De ontheffingsaanvraag werd opgesteld om uitvoering te kunnen geven aan het Masterplan Antwerpen, met name in functie van de capaciteitsverhoging van de binnenscheepvaart op het Albertkanaal.

In 2010 is een plan-MER opgesteld om de moderniseringswerken aan het Albertkanaal, om scheepvaart van 9000 ton - (4-baks) duwkonvoeien mogelijk te maken, te evalueren. Het kanaal dient daarvoor verbreed (tot minstens 63 meter) en verdiept (tot 6 meter) te worden tussen Wijnegem en het Straatsburgdok. Om dit te verwezenlijken zullen in dit segment 8 bruggen aangepast worden en zal het kanaal op verschillende plaatsen verbreed worden. Het plan-Mer werd op gedetailleerd niveau uitgewerkt.

Het ontheffingsdocument behandelt het deel tussen de Houtlaanbrug en het Straatsburgdok.

Op basis van de bepalingen van artikel 4.3.3. §4 van het DABM heeft de Dienst Milieueffectrapportage dd 31/01/2013 het verzoek tot ontheffing ingewilligd. De ontheffing wordt daarbij verleend voor een termijn van 4 jaar.

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG EN BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van oeververdedigingswerken langs het Albertkanaal op de linkeroever ter hoogte van de Wasserijstraat te Schoten.

Hierbij worden er in het opwaartse gedeelte stalen damplanken kort voor de bestaande betonnen wand geplaatst. In het afwaartse gedeelte komen deze achter de bestaande wand om de verbreding te realiseren. Deze werken worden uitgevoerd om de gehele stabiliteit van de kade te garanderen en kaderen in het groter geheel tot verhoging van de capaciteit van de binnenscheepvaart op het Albertkanaal.

De werkzone start net afwaarts van de Wasserijstraat in Schoten en loopt opwaarts over de Kanaaldijk. De werken nemen aanvang opwaarts van waar de Melkerijstraat langs het kanaal komt te liggen en lopen tot het bedrijf Boduco NV.

De werken beslaan een totale lengte van 422 meter.

De ingrepen bestaan uit:

- Het vernieuwen van het jaagpad en overslagkades
- Het vernieuwen van de bolders en uitklimladders
- Het plaatsen van wrijfhoutconstructies.

De werken bestaan uit:

- Het afbreken van het voetblok en de bestaande passieve verankeringselementen
- Het uitvoeren van grondwerken
- Het uitvoeren van kleine bekistings- en betonreerwerken
- Het uitvoeren van montagewerken en schilderwerken
- Het uitvoeren van wegenwerken met bijhorende graafwerken
- Het voorzien van klimladders voor drenkelingen

De beoordeling van de goede ruimtelijke ordening - als uitvoering van art. 1.1.4 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en met oog voor de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen - houdt rekening met de volgende criteria als uitvoering van art. 4.3.1. van de codex: de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, de visueel-vormelijke elementen, de cultuur- historische aspecten, het bodemreliëf, de hinderaspecten, de gezondheid, het gebruiksgenot en de veiligheid in het algemeen.

De uitbreiding van het Albertkanaal vindt plaats binnen de grenzen van het bestaande openbaar domein. Het gebied wordt gekenmerkt door industriële panden langs het kanaal. De huidige kade wordt gevormd door een met hout beklede betonnen wand. De nieuwe kade heeft een gelijkaardig uitzicht. Er is geen bestaande beplanting in de werkzone.

Achter de damwand, aan de landzijde, wordt een nieuw jaagpad aangelegd, alsook een verharding ten behoeve van de overslagkades en een verbetering van het afwateringssysteem. Er wordt gewerkt met een niveau dat afwatert naar de landzijde met als afwerking een toplaag van asfalt. De aanleg van het jaagpad en de verharding gebeurt in een fase, om de laad- en losactiviteiten ter plaatse minimaal te hinderen.

De impact van de werken in het industrieel landschap is zeer gering.

Het grondverzet bedraagt meer dan 250 m³, derhalve is de regelgeving inzake het grondverzet dd 01/01/2004, hoofdstuk 10 van het Vlaams Reglement Bodemsanering, van toepassing. Het dossier bevat conform de aanstipijst terreinaanlegwerken een grondverzetnota.

De aanvraag is verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening en is stedenbouwkundig aanvaardbaar.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan.

Het voorliggende (bouw)project heeft geen omvangrijke oppervlakte en ligt niet in een overstromingsgevoelig gebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat het schadelijk effect beperkt is.

De aanvraag gaat uit van een Vlaamse waterbeheerder. Op 10/04/2015 heb ik advies gevraagd aan Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid. Dit advies werd uitgebracht op 06/05/2015 en ontvangen op 07/05/2015. Het advies is gunstig met voorwaarden. Het stelt onder andere het volgende:

...

Besluit

Er wordt een gunstig advies verleend op voorwaarde dat, voor zover het technisch mogelijk is, een infiltratieleiding wordt aangelegd onder het jaagpad volgens de dimensioneringsvoorschriften van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater.

Ik sluit mij aan bij de overweging van het advies van de CIW.

De voorwaarde van de CIW wordt niet weerhouden omdat de aanvraag voldoet aan de gewestelijke hemelwaterverordening en het niet aanleggen van de infiltratieleiding niet leidt tot een significant negatieve impact op het waterhuishoudkundig systeem.

De voorwaarde is bovendien onvoldoende precies, gelet op de bepalingen van artikel 4.2.19 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Er wordt geconcludeerd dat de aanvraag geen betekenisvolle negatieve impact heeft op het waterhuishoudkundig systeem.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is vatbaar voor stedenbouwkundige vergunning.

...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- De uitgraving bedraagt meer dan 250 m³, derhalve is de regelgeving inzake het grondverzet dd 01/01/2004, hoofdstuk 10 van het Vlaams Reglement Bodemsanering, van toepassing.*
- Alle maatregelen te nemen om er voor te zorgen dat geen schade optreedt aan de kruisende te behouden leidingen, installaties en infrastructures of aan de percelen, aanpalende eigendommen, constructies en/of gebouwen. Tijdens de werken worden de nodige voorzorgsmaatregel en ter voorkoming van schade genomen. Desgevallend worden de nodige beveiligings- en/of herstellingsmaatregelen uitgevoerd, zo nodig na het bekomen van de daartoe vereiste vergunning of machtiging.*

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij steunt haar belang bij het beroep op artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO. Zij stelt dat zij een rechtspersoon is die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden van de bestreden beslissing. De verzoekende partij vreest dat de ontsluiting van haar bedrijfspand

(een industriële bakkerij) in de Wasserijstraat te Schoten in het gedrang zal komen door de bestreden beslissing. Het bedrijfspand kan alleen worden ontsloten via de Wasserijstraat langsheen het Albertkanaal en de Melkerijstraat. De werkzone van de bestreden beslissing situeert zich precies ter hoogte van het punt waar de Melkerijstraat uitgaat op de Wasserijstraat. De beschrijvende nota geeft aan dat een omleiding zal worden voorzien, maar de verzoekende partij stelt dat ze geen enkele zekerheid heeft dat haar bedrijfspand voldoende bereikbaar zal zijn tijdens en na de werken ter uitvoering van de bestreden beslissing, dit terwijl een goede ontsluiting van groot belang is voor de levering van grondstoffen en het vervoer van de eindproducten van haar industriële bakkerij.

Verder stelt de verzoekende partij dat de bestreden beslissing kadert in een ruimer project van modernisering en verbreding van het Albertkanaal in de gemeenten Wijnegem, Schoten en Antwerpen. Dit project wordt in fases uitgevoerd. Voor het gedeelte van de Kanaaldijk ten oosten van de Melkerijstraat is al op 12 september 2014 een stedenbouwkundige vergunning verleend. Thans is met de bestreden beslissing het gedeelte van de Wasserijstraat vergund ten westen van de Melkerijstraat en dit tot aan de nv Beduco. Het bedrijfspand van verzoekende partij situeert zich in de volgende strook westwaarts van de Wasserijstraat die aan de beurt zal zijn voor de verbreding van het kanaal. Overeenkomstig de onteigeningsplannen zal de Wasserijstraat verlegd worden precies over een gedeelte van de eigendom van de verzoekende partij. De verbreding van het kanaal ingevolge de bestreden beslissing zal volgens de verzoekende partij ook leiden tot een verbreding van het kanaal ter hoogte van haar bedrijfspand. Men gaat immers niet het kanaal verbreden over een strook van 422 m om vervolgens aan te sluiten op het bestaande (smallere) kanaal, aangezien de beoogde capaciteitsuitbreiding van het kanaal dan niet kan worden gerealiseerd. De verzoekende partij meent dat ze er dan ook belang bij heeft om de verbreding van het kanaal ter hoogte van de Melkerijstraat aan te vechten, nu anders ook de verbreding van het kanaal ter hoogte van haar bedrijfspand een onomkeerbaar feit dreigt te worden. Mogelijks zou in een procedure tegen een toekomstige stedenbouwkundige vergunning voor de verbreding van het kanaal ter hoogte van het bedrijfspand van de verzoekende partij zelfs aan haar kunnen worden verweten dat zij de bestreden beslissing niet heeft aangevochten, nu voorzien kon worden dat de verbreding van het kanaal ter hoogte van de Melkerijstraat naderhand zou resulteren in een verbreding van het kanaal ter hoogte van haar bedrijfspand. De verzoekende partij meent dat zij ook om deze redenen doet blijken van het rechtens vereiste belang om de vernietiging te vorderen.

2.

De verwerende partij betwist het belang in hoofde van de verzoekende partij. Zij stelt dat de verzoekende partij haar belang slechts in tweede orde ontleent aan de bestreden beslissing. De verwerende partij merkt op dat de verzoekende partij zich hiervan bewust is en zelf reeds bij voorbaat haar belang bij het bestrijden van de bestreden beslissing nuanceert.

De verwerende partij stelt dat de vrees dat het bedrijf tijdens de werken niet meer ontsloten zal zijn, geen grond vindt in het administratief dossier. Uit de beschrijvende nota blijkt dat de toegang tot de bedrijven aan de Melkerijstraat gegarandeerd blijft tijdens de werken. Tijdelijke hinder in de aanlegfase is niet gelijk te stellen met hinder die voortvloeit uit de vergunde werken zelf.

Verder is de verwerende partij van mening dat de hinder die de verzoekende partij aanvoert in hoofdzaak is ingegeven door het feit dat er een onteigeningsplan zou zijn opgemaakt dat het mogelijk zou moeten maken een toekomstige vergunning ter hoogte van haar bedrijfspand uit te voeren. De eventuele onteigening voortvloeiend uit een toekomstige maar niet zekere vergunning en de onbestaande ontsluitingsproblematiek die verzoeker aanhaalt zijn echter volkomen irrelevant volgens de verwerende partij.

De verwerende partij wijst er op dat een vergunning wordt verleend onder voorbehoud van burgerlijke rechten. Indien de verzoekende partij niet akkoord gaat met een onteigening(-s dreiging), dan moet zij zich richten tot de burgerlijke rechter. Ook indien de ontsluiting tijdens de uitvoering van de werken toch niet zou worden gegarandeerd, dient de verzoekende partij zich in de eerste plaats tot de burgerlijke rechter te wenden.

Het is voor de verwerende partij totaal onduidelijk welke hinder of nadelen de verzoekende partij rechtstreeks of onrechtstreeks zou kunnen ondervinden ingevolge de werken zoals vergund in de bestreden beslissing. De verwerende partij besluit dat de verzoekende partij, wiens bedrijfspand op ruime afstand van de vergunde heraanleg van het Albertkanaal is gelegen, geen belang bij de vordering tot nietigverklaring aantoonst.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij om te beginnen dat de verwerende partij de aangevoerde ontsluitingsproblematiek niet weerlegt. Dat de moeilijke ontsluiting niet zou blijken uit het administratief dossier kan bezwaarlijk als een weerlegging beschouwd worden.

De verzoekende partij stelt dat ze zich bovendien geenszins beperkt heeft tot tijdelijke hinder, maar heeft doen gelden dat zij geen enkele zekerheid heeft dat haar bedrijfspand voldoende bereikbaar zal zijn tijdens en na de werken. De verwerende partij geeft volgens haar overigens een te enge lezing aan artikel 4.8.11, § 1, 3° VCRO door de mogelijke hinder en nadelen die ondergaan worden tijdens de uitvoering van de vergunde werken, uit te sluiten. Het argument van de verwerende partij dat de verzoekende partij zich bij ontstentenis van ontsluiting zou kunnen richten tot de burgerlijke rechter, is ook irrelevant. Indien dit argument zou gevolgd worden dan zou geen enkele belanghebbende derde een belang kunnen doen gelden.

De verzoekende partij betwist tevens dat de vergunde werken zich op ruime afstand van haar bedrijfspand zouden bevinden. De afstand tussen de werfzone en de hoek van het perceel van de verzoekende partij bedraagt ongeveer 200 meter, wat bezwaarlijk als een ruime afstand bestempeld kan worden.

De verzoekende partij stelt verder dat de verwerende partij ten onrechte beweert dat de verzoekende partij vooral opkomt ter verdediging van haar eigendomsrecht. De verzoekende partij vraagt geenszins aan de Raad om zich uit te spreken over burgerlijke rechten.

4.

De verwerende partij antwoordt in haar laatste nota dat de verzoekende partij met betrekking tot de moeilijke of onmogelijke ontsluiting zelf erkent dat dit niet blijkt uit het administratief dossier en daarmee bevestigt dat deze zogenaamde hinder niet voorspruit uit de bestreden beslissing. Bovendien erkent de verzoekende partij dat haar perceel gelegen is op 200 meter van het begin van de werfzone, wat wel degelijk als een ruime afstand kan worden aangemerkt.

De verwerende partij herhaalt dat de hinder die de verzoekende partij zou kunnen ondervinden in hoofdzaak is ingegeven door het feit dat er een onteigeningsplan zou zijn opgemaakt dat het mogelijk zou moeten maken een toekomstige vergunning (en dus niet de voorliggende bestreden beslissing) uit te voeren.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbende bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partij, als natuurlijke persoon of als

rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

De door die bepaling gestelde belangvereiste mag niet op een overdreven formalistische of restrictieve wijze worden toegepast. Het bestaan van hinder of nadelen en het oorzakelijk verband met de bestreden beslissing hoeven niet met onomstotelijke zekerheid te worden aangetoond. De verzoekende partijen hoeven niet te bewijzen dat zij de aangevoerde hinder of nadelen effectief ondervinden, evenmin dat het om bovenmatige of onaanvaardbare hinder gaat. Het volstaat om redelijkerwijze aannemelijk te maken dat er een risico op het ondergaan van de aangevoerde hinder of nadelen, rechtstreeks of onrechtstreeks, van de bestreden vergunning bestaat.

2.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de verzoekende partij haar bedrijfsactiviteiten uitoefent in de nabije omgeving van de percelen van de aanvraag. Met name zijn haar gebouwen gelegen aan de oever het Albertkanaal, ten westen van de locatie waar de oeververdedigingswerken met voorliggende aanvraag wordt beoogd.

2.1.

De verzoekende partij vreest dat de ontsluiting van haar bedrijf in het gedrang zal komen door de uitvoering van de bestreden beslissing.

Uit de voorgelegde stukken, waaronder het kaartmateriaal bijgebracht door de verzoekende partij waarop de ligging van haar bedrijfsgebouwen en de werfzone van de aangevraagde kanaalwerken worden aangeduid, blijkt voldoende duidelijk dat de werken zich situeren op een ontsluitingsweg van de verzoekende partij, met name langsheen de Wasserijstraat en ter hoogte van de Melkerijstraat. De verzoekende partij maakt bijgevolg afdoende aannemelijk dat zij hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de verleende stedenbouwkundige vergunning.

In haar verweer stelt de verwerende partij dat de bedrijfsgebouwen van de verzoekende partij op ruime afstand zouden liggen van de heraanleg van het Albertkanaal. Deze omstandigheid is evenwel niet relevant, nu de hinder de ontsluiting van de bedrijfsgebouwen van de verzoekende partij langsheen de percelen van de aanvraag betreft. Het feit dat in de beschrijvende nota wordt gesteld dat de toegang tot de gebouwen aan de Melkerijstraat tijdens de werken wordt gegarandeerd, doet daarnaast geen afbreuk aan het gegeven dat de verzoekende partij mogelijke ontsluitingshinder kan ondervinden tijdens en eventueel ook na de werken. De door de verzoekende partij ingeroepen mogelijke hinder en nadelen voor wat de ontsluiting van haar bedrijfsgebouwen betreft zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel. De verzoekende partij beschikt dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO.

2.2.

De verzoekende partij wijst tevens op de onteigeningsprocedure die zou zijn opgestart en de opgemaakte onteigeningsplannen. Deze zouden kaderen in de verbreding van het kanaal langs haar bedrijfsgebouwen, waarbij de Wasserijstraat zou verlegd worden en een wachtdok zou aangelegd worden ter hoogte van haar bedrijfsgebouwen. Nu de verbreding van het kanaal zoals vergund in de bestreden beslissing zal gevolgd worden door een verbreding van het kanaal ter hoogte van haar bedrijf, meent zij belang te hebben bij het bestrijden van voorliggende vergunning.

De verzoekende partij kan evenwel niet gevolgd worden voor zover zij haar belang steunt op de onteigening van een deel van haar eigendom in het kader van mogelijke toekomstige werken. De bestreden beslissing heeft immers geen betrekking op, noch bevat zij enige overwegingen inzake de mogelijk geplande verbreding van het kanaal langs haar gebouwen. Evenmin wordt hiervan

melding gemaakt in de beschrijvende nota bij de aanvraag. Het opgeworpen nadeel vindt geen rechtstreekse of onrechtstreekse oorzaak in de bestreden beslissing maar in de onteigeningsprocedure in het kader van een mogelijke volgende fase van werken aan het Albertkanaal.

2.3.

De exceptie wordt verworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV), van de artikelen 2.1.2 § 2, 4.3.1 § 1, 1°, a) en 4.4.7 § 2 VCRO, van de gewestplanbestemming industriegebied, zoals omschreven in artikel 7 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (hierna: Inrichtingsbesluit), van de artikelen 3 § 1, eerste alinea, 1°, a) en 3 § 2, eerste alinea, 2°, b) van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid VCRO en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester (hierna: het besluit van 5 mei 2000), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: Motiveringswet), en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheids- en het materieel motiveringsbeginsel.

De verzoekende partij zet uiteen dat noch de aanleg (of uitbreiding) van het kanaal, noch de aanleg van het jaagpad bestaanbaar is met de bestemming 'industriegebied' volgens het gewestplan.

In de beschrijvende nota bij de aanvraag wordt het project in zijn geheel in industriegebied gesitueerd:

“De werken beginnen stroomopwaarts van de Melkerijstraat op de Kanaaldijk tot net voor Beduco nv. Deze werken bevinden zich volledig in industriegebied, waardoor de werken afgestemd worden met de bedrijfsactiviteiten op het terrein zelf.”

De verzoekende partij wijst er op dat het Albertkanaal geselecteerd is als een hoofdwaterweg in de bindende bepalingen van het RSV. Overeenkomstig de bindende bepalingen van het RSV dienen de bestaande hoofdwaterwegen, zoals dus het Albertkanaal, aangeduid te zijn in de gewestplannen. Nieuw aan te leggen 'of te verbeteren' hoofdwaterwegen dienen te worden gereserveerd in de gewestplannen of de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Dit impliceert dat voor zover de verbreding van het Albertkanaal resulteert in een inname van het bestaande industriegebied, dit voorafgaandelijk dient te worden ingetekend in hetzij het gewestplan hetzij een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP). Dit is voor dit dossier niet gebeurd. Dit verbaast des te meer volgens de verzoekende partij aangezien dit met het GRUP 'Albertkanaal te Wijnegem' (definitief vastgesteld door de Vlaamse regering op 28 september 2007) wél is gebeurd voor de verbreding van het kanaal te Wijnegem. De vaststelling dat het bestaande tracé van het kanaal werd overschreden heeft de directe aanleiding heeft gevormd voor dit GRUP volgens de toelichtingsnota bij dit GRUP:

“Directe aanleiding tot de opmaak van dit ontwerp gewestelijke RUP is de volgende problematiek: de geplande uitbreiding van het Albertkanaal met een wachthaven ligt in eerste instantie tot buiten de op het gewestplan aangegeven grenzen van het Albertkanaal. Aangezien het huidige tracé van het Albertkanaal al reeds significant breder is dan de voorziene zonering op het gewestplan, is het vergunnen van de wachthaven (bijkomende verbreding) beroep doende op artikel 20 van het KB van 28/12/1972 niet mogelijk.”

De verzoekende partij stelt dat aangezien het bestaande tracé van het kanaal reeds breder is dan de voorziene zonering op het gewestplan en dus reeds in industriegebied ligt, aan de geplande verbreding van het kanaal waardoor het industriegebied verder ingenomen wordt een planologische basis moet gegeven te worden in het gewestplan of een GRUP.

Volgens de verzoekende partij had de verwerende partij minstens een afwijking moeten toestaan op de bestaande bestemming industriegebied met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO. Overeenkomstig deze bepaling mag in een stedenbouwkundige vergunning voor handelingen van algemeen belang die een ruimtelijk beperkte impact hebben, worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften. De verwerende partij heeft echter geen afwijking toegestaan op de bestemming industriegebied.

Door de verbreding van het Albertkanaal noch planologisch te verankeren, noch te vergunnen in afwijking van de bestemming industriegebied, strijdt de bestreden beslissing op dit punt met de gewestplanbestemming industriegebied. Tevens is de verwerende partij hiermee niet tewerk gegaan zoals van een normaal zorgvuldige overheid kan worden verwacht en is de bestreden beslissing hierdoor behept met een motiveringsgebrek.

Dezelfde argumentatie geldt voor de aanleg van een jaagpad langs het Albertkanaal. Ook dit is niet in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van industriegebied zoals omschreven in artikel 7 van het Inrichtingsbesluit. Verwerende partij had hiervoor een afwijking moeten toestaan op de bestemming industriegebied met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO. Ook handelingen die betrekking hebben op de openbare wegen, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zijn door de Vlaamse regering aangewezen als handelingen van algemeen belang in de zin van artikel 4.1.1, 5° VCRO. De aanleg, wijziging of uitbreiding van openbare fiets-, ruit- en wandelpaden, en andere paden ten behoeve van de zwakke weggebruiker, is door de Vlaamse Regering aangewezen als een handeling van algemeen belang met een ruimtelijk beperkte impact. De vergunde aanleg van het jaagpad kon derhalve vergund worden in afwijking van de bestemming industriegebied. Dit is echter niet gebeurd.

In ieder geval is de bestreden beslissing voor wat betreft de verenigbaarheid van de aanvraag met de bestemming industriegebied niet afdoende gemotiveerd. De verwerende partij is er kennelijk van uitgegaan dat de verbreding van het kanaal en de aanleg van het jaagpad bestaanbaar zijn met dit bestemmingsvoorschrift. Nochtans beantwoorden deze vergunde werken geenszins aan de stedenbouwkundige voorschriften van artikel 7 van het Inrichtingsbesluit. Om deze reden had de bestreden beslissing minstens een motivering moeten bevatten waarom de verwerende partij meent dat de verbreding van het kanaal en de aanleg van het jaagpad planologisch toelaatbaar zijn in industriegebied. Nu een motivatie dienaangaande ontbreekt in de bestreden beslissing, schendt zij de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en het materieel motiveringsbeginsel.

2.

De verwerende partij antwoordt dat de aanvraag betrekking heeft op het structureel herstellen van de oeververdediging en het jaagpad achter de bestaande oeververdediging. Oevers en jaagpaden (en het onderhoud ervan) behoren bij de infrastructuur van een kanaal. Volgens de toelichtende

nota betreft de aanvraag het plaatselijk vervangen van de huidige oever van het kanaal, waarbij de bestaande, vergunde waterweg zelf een verbreding ondergaat.

De aanvraag is volgens de verwerende partij in overeenstemming met de geldende voorschriften. Het gewestplan geeft, naast bestemmingsvoorschriften ook de hoofdverkeers- of watervoorzieningen aan. Anders dan de verzoekende partij voorhoudt wordt het tracé niet gewijzigd, dan wel aangepast. De vergunde werken (met een verbreding van het kanaal met circa 4 meter) volgen wel degelijk het huidige tracé zoals aangeduid op het gewestplan.

De vergelijking met het GRUP 'Albertkanaal te Wijnegem' en haar totstandkoming is niet terecht volgens de verwerende partij. Een wachthaven heeft op het eerste gezicht een secundaire functie ten aanzien van een hoofdwaterweg en kan niet zonder meer worden ondergebracht bij het tracé.

Bovendien stelt de verwerende partij het belang van de verzoekende partij bij dit middel in vraag, aangezien zij zelf aangeeft dat de werken perfect zouden kunnen worden vergund met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

3.

De verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota dat het antwoord van de verwerende partij eraan voorbij gaat dat de beschrijvende nota zelf aangeeft dat de aanvraag in industriegebied ligt overeenkomstig het gewestplan. De verwerende partij geeft in de antwoordnota ook aan dat de verbreding van het kanaal ongeveer vier meter bedraagt.

De bewering dat de oevers en jaagpaden deel uitmaken van de infrastructuur van een kanaal zegt niets over het bestemmingsgebied waarin deze constructies worden opgericht. Het gaat niet op om dit te rechtvaardigen doordat het bestaande tracé van het kanaal wordt gevolgd. Volgens deze redenering zou om het even welke verbreding en uitbreiding van een hoofdwaterweg ingetekend op het gewestplan automatisch bestemmingsconform zijn, ongeacht de omvang daarvan en ongeacht hoeveel ruimte wordt ingenomen van een naastliggend bestemmingsgebied. Deze redenering gaat niet op.

Geheel onterecht meent de verwerende partij dat de situatie van het GRUP 'Albertkanaal te Wijnegem' verschillend zou zijn van die van de verbreding van het kanaal die is vergund met de bestreden beslissing. Volgens de toelichtingsnota bij het GRUP was de fundamentele reden voor de opmaak van een GRUP de uitbreiding (lees: verbreding) van het kanaal buiten de grenzen van de waterweg ingetekend op het gewestplan.

Tot slot beweert de verwerende partij ten onrechte dat de verzoekende partij zouden hebben erkend dat de werken kunnen worden vergund in afwijking op de gewestplanvoorschriften met toepassing van artikel 4.4.7 § 2 VCRO. De verzoekende partij wijst uitdrukkelijk op het voorbehoud dat zij heeft gemaakt in het inleidend verzoekschrift: *"Men kan namelijk betwijfelen of deze werkwijze toegelaten is nu hiermee wordt afgeweken van de bindende bepalingen van het RSV"*.

Het punt dat verzoekende partij maakt is dat wanneer afgeweken wordt van de gewestplanvoorschriften, minstens uitdrukkelijk de rechtsgrond moet worden vermeld en verantwoord waarop de afwijking steunt. Er is niet voldaan aan de gewestplanvoorschriften, noch werd een afwijking hierop verleend. De bewering dat een afwijking op de gewestplanvoorschriften zou kunnen worden verleend met toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO, neemt uiteraard de onwettigheid niet weg die kleeft aan de bestreden beslissing, noch ontnemt dit het belang van de verzoekende partij bij het middel, temeer nu de verzoekende partij uitdrukkelijk een belangrijk voorbehoud heeft geformuleerd bij de mogelijke toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO.

4.

In haar laatste nota wijst de verwerende partij er nogmaals op dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk ook wordt verwezen naar het tracé zoals aangeduid op het gewestplan en dan met name: *“De aanvraag is volgens het gewestplan Antwerpen (KB 03/10/1979) gelegen in een bestaande waterwegen.”*

Beoordeling door de Raad

1.

De bestreden beslissing verleent een vergunning voor het vernieuwen van een deel van de linkeroever van het Albertkanaal in het kader van de capaciteitsverhoging van de binnenscheepvaart. De werken beogen de verbreding van het kanaal en bevatten oeververdedigingswerken en de aanleg van een jaagpad en verhardingen.

De bestreden beslissing vermeldt dat de aanvraag zich deels in industriegebied bevindt. De verwerende partij overweegt dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met het toepasselijke gewestplan.

Artikel 7.2.0 van het Inrichtingsbesluit bepaalt inzake de bestemming van de industriegebieden:

“Deze zijn bestemd voor de vestiging van industriële of ambachtelijke bedrijven. Ze omvatten een bufferzone. Voor zover zulks in verband met de veiligheid en de goede werking van het bedrijf noodzakelijk is, kunnen ze mede de huisvesting van het bewakingspersoneel omvatten.

Tevens worden in deze gebieden complementaire dienstverlenende bedrijven ten behoeve van de andere industriële bedrijven toegelaten, namelijk: bankagentschappen, benzinestations, transportbedrijven, collectieve restaurants, opslagplaatsen van goederen bestemd voor nationale of internationale verkoop.”

De verzoekende partij werpt in haar middel op dat de verbreding van het kanaal en de aanleg van een jaagpad niet bestaanbaar zijn met de bestemming van industriegebied waarin ze gelegen zijn. Volgens haar is de motivering in de bestreden beslissing niet afdoende aangezien niet aangetoond wordt dat de aangevraagde werken in overeenstemming zouden zijn met het industriegebied. Daarnaast verwijst de verzoekende partij naar de mogelijkheid om een vergunning te verlenen op grond van de afwijkingsbepaling voor handelingen van algemeen belang van artikel 4.4.7, §2 VCRO, maar dit wordt in de bestreden beslissing onbesproken gelaten.

2.

De verzoekende partij heeft wel degelijk belang bij dit middel. Overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1° VCRO dient een vergunning geweigerd te worden indien het aangevraagde onverenigbaar is met de stedenbouwkundige voorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken. Het feit dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift aangeeft dat de aanvraag eventueel vergund zou kunnen worden met toepassing van 4.4.7, §2 VCRO, neemt niet weg dat ze belang heeft bij het middel dat aanvoert dat de bestreden beslissing niet op geldige wijze afwijkt van de gewestplanbestemming industriegebied. De verzoekende partij heeft daarbij aangegeven dat de vergunbaarheid op grond van 4.4.7, §2 VCRO niet vaststaat en dat integendeel de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan vereist kan zijn.

Ook de Raad kan niet vooruitlopen op een nieuwe beslissing die eventueel toepassing maakt van artikel 4.4.7, §2 VCRO. Terzake dient te worden vastgesteld dat artikel 4.4.7, §2 VCRO betrekking heeft op handelingen van algemeen belang die een “ruimtelijk beperkte impact” hebben. Voor de handelingen van algemeen belang die vermeld worden in artikel 3, §2 van het besluit van 5 mei

2000 is een uitdrukkelijke motivering vereist inzake de ruimtelijk beperkte impact van de aangevraagde werken, zoals blijkt uit artikel 3, §2, derde en vierde lid, die van toepassing waren ten tijde van de aanvraag en van de bestreden beslissing het volgende bepaalden:

“... ”

Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan het vergunningverlenende bestuursorgaan vaststellen dat de handelingen, vermeld in § 2, eerste lid, die niet onder paragraaf 1 vallen, een ruimtelijk beperkte impact hebben. Dat bestuursorgaan beoordeelt concreet of de handelingen de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijden, aan de hand van de aard en omvang van het project en het ruimtelijk bereik van de effecten van de handelingen.

De concrete beoordeling wordt ten laatste uitgevoerd bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek van de vergunningsaanvraag.

... ”

Dit betekent dat voor de eventuele toepassing van artikel 4.4.7, §2 VCRO voor het wijzigen en uitbreiden van waterwegen zoals vermeld in artikel 3, §2, eerste lid van het besluit van 5 mei 2000 die niet onder §1 vallen, *in casu* werken ter wijziging en verbreding van het Albertkanaal, aan de hand van de concrete gegevens van het dossier moet worden onderzocht of de ruimtelijke impact ervan beperkt is. Zoals blijkt uit artikel 3, §2, derde lid van het besluit van 5 mei 2000 dient hierbij aan de hand van hun “aard en omvang” en “het ruimtelijk bereik van de effecten” beoordeeld te worden of oeververdedigingswerken “de grenzen van het ruimtelijk functioneren van het gebied en de omliggende gebieden niet overschrijdt”. Dit onderzoek naar de beperkte ruimtelijke impact diende ten laatste bij het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek van de vergunningsaanvraag te worden uitgevoerd, zoals blijkt uit voormelde toepasselijke bepaling van artikel 3, §2, derde en vierde lid van het besluit van 5 mei 2000.

3.

De verwerende partij beperkt zich in de bestreden beslissing tot het loutere besluit dat de aanvraag principieel in overeenstemming is met het geldende plan, zoals voorafgaand omschreven. Tevens vermeldt de bestreden beslissing uitdrukkelijk dat er geen afwijkingen zijn van stedenbouwkundige voorschriften (“niet van toepassing”).

In het licht van artikel 7 van het Inrichtingsbesluit en de formele motiveringsplicht bevat de bestreden beslissing geen wettige motivering inzake de verenigbaarheid van de aanvraag met het bestemmingsvoorschrift ‘industriegebied’ van het gewestplan.

De omstandigheid, zoals de verwerende partij in haar antwoordnota aanhaalt, dat uit de toelichtende nota bij de aanvraag blijkt dat oevers en jaagpaden behoren bij de infrastructuur van een kanaal, noch het feit dat de werken het huidige tracé van het kanaal zoals aangeduid op het gewestplan zouden volgen, doen afbreuk aan het vastgestelde motiveringsgebrek in hoofde van de verwerende partij. Zoals zij zelf immers in de bestreden beslissing meldt, bevinden de werken zich deels in industriegebied, zodat zij voor dit deel van de aanvraag een uitdrukkelijke motivering diende op te nemen inzake de rechtsgrond voor vergunningverlening in het industriegebied.

De Raad stelt dan ook vast dat de verwerende partij de planologische verenigbaarheid van het aangevraagde project met het industriegebied niet naar behoren heeft beoordeeld en de motivering van de bestreden beslissing op dit punt niet afdoende kan worden genoemd.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In het tweede middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 1.1.4, 4.3.1 § 1, 1°, b), 4.3.1 § 2, eerste alinea, 1° en 2° en 4.7.26 § 4, eerste alinea, 1° VCRO, van de artikelen 7 § 1 en 11 § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning, verkavelingsaanvragen en aanvragen tot verkavelingswijziging, van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet, van de regels betreffende het openbaar onderzoek, en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheids- en het materieel motiveringsbeginsel.

De verzoekende partij zet uiteen dat de aanvraag kadert in een totaalproject, zoals blijkt uit de beschrijvende nota die stelt dat de werken ‘kaderen in het groter geheel van de modernisering en verbreding van het Albertkanaal’. In de bestreden beslissing overweegt de verwerende partij ook als volgt: *“Deze werken worden uitgevoerd om de gehele stabiliteit van de kade te garanderen en kaderen in het groter geheel tot verhoging van de capaciteit van de binnenscheepvaart op het Albertkanaal”*.

Volgens de verzoekende partij wordt het totaalproject op kunstmatige wijze opgesplitst of ‘gesaucissoneerd’ in verschillende aanvraagdossiers die telkens afzonderlijk worden beoordeeld door de verwerende partij. Hierdoor wordt het reële voorwerp van de aanvraag niet in haar totaliteit beoordeeld, waardoor geen globale en zorgvuldige beoordeling wordt gemaakt door de verwerende partij. Dit heeft gevolgen voor de beoordeling van de impact van het project op de goede ruimtelijke ordening. De mogelijke economische hinderaspecten en mobiliteitshinder van de rest van het project worden bijgevolg niet beoordeeld in de bestreden beslissing. Wanneer de verzoekende partij zich in de toekomst zou verzetten tegen de stedenbouwkundige vergunning voor de verbreding van het kanaal ter hoogte van haar bedrijfspand, dreigt zij aldus geconfronteerd te worden met de repliek dat de verbreding van het kanaal inmiddels een voldongen en onomkeerbaar feit is. De beschrijvende nota is veelzeggend voor wat betreft de beperkte ‘scope’ van de beoordeling in het kader van het vergunde (deel)project:

“Een kleine ingreep met minimale impact zorgt ervoor dat er weer een deel van het Albertkanaal gemoderniseerd en verbreed wordt. Dit komt ten goede van het vervoer van goederen over water, wat een belangrijk alternatief is voor het vrachtverkeer op ons wegennet.

De uitbreiding vindt plaats binnen de bestaande grenzen van het openbaar domein.

Het voorliggende ontwerp omvat een plaatselijke verbreding van het Albertkanaal, maar maakt deel uit van een groter geheel om het Albertkanaal te verbreden en te moderniseren.

...

Het aantal rechtstreeks aangelanden van de projectzone is klein; de impact op de omwonenden van de Melkerijstraat is onrechtstreeks en enkel tijdens de aanlegfase.”

De verzoekende partij zet uiteen dat precies door de kunstmatige opsplitsing in deelprojecten de aanvraag ter hoogte van de Melkerijstraat slechts als ‘een plaatselijke verbreding van het Albertkanaal’ en een ‘kleine ingreep met minimale impact’ wordt omschreven, met slechts een klein aantal rechtstreeks aangelanden. Indien het reële en globale voorwerp van het project zou zijn beoordeeld, zou er daarentegen sprake geweest zijn van een grote ingreep en een bovenlokale verbreding van het Albertkanaal, met een veel groter aantal rechtstreeks aangelanden waaronder de verzoekende partij.

De verzoekende partij meent dat geen enkele redelijke verklaring is gegeven voor de wijze waarop de verschillende deelprojecten zijn opgesplitst. Het is niet duidelijk waarom de werkzone van de bestreden beslissing een lengte van 422 m heeft, dit lijkt op arbitraire wijze te zijn bepaald. Alleszins zijn werkzones van deze omvang bijzonder gering in het licht van de omvang van het totaalproject dat de verbreding van het Albertkanaal op het grondgebied van drie gemeenten beoogt.

De verzoekende partij verwijst naar rechtspraak waarin wordt gesteld dat de vergunningverlenende overheid dient over te gaan tot een globale en zorgvuldige beoordeling van het project in haar geheel, zeker wanneer de overheid dit project zelf beschrijft als een 'totaalproject'. De beoordeling van de vergunningverlenende overheid dient zich uit te strekken tot alle onderdelen van de aanvraag die één geheel uitmaken. Tevens verwijst de verzoekende partij naar de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie en de Raad van State inzake de 'saucissonering' van projecten in het kader van de MER-regelgeving. De basisidee van deze rechtspraak is dat ook de mogelijke gecumuleerde aanzienlijke milieueffecten van projecten of van de verschillende componenten van een project moeten worden beoordeeld, zodat het niet toegestaan is om een project op kunstmatige wijze op te splitsen waardoor eventuele gecumuleerde milieueffecten niet zouden worden beoordeeld. Volgens de verzoekende partij kan moeilijk worden ontkend dat de verschillende deelprojecten, die allemaal voorzien in een verbreding van het Albertkanaal met het oog op een capaciteitsuitbreiding hiervan, geografisch nabij of verbonden zijn en een materiële en operationele samenhang vertonen. De verschillende deelprojecten gaan uit van dezelfde aanvrager en hebben een identiek voorwerp. Van zodra één deelproject niet wordt gerealiseerd, wordt het beoogde doel van het totaalproject (capaciteitsuitbreiding van het kanaal) niet verwezenlijkt.

De verzoekende partij meent dat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening en de beoordeling van de mogelijke hinderaspecten in de zin van artikel 4.3.1, §2, eerste alinea, 1° VCRO (samen gelezen met artikel 1.1.4 VCRO) dient te gebeuren vanuit het totaalproject in zijn geheel. Anders wordt het totaalproject op kunstmatige wijze gereduceerd tot verschillende kleinere ingrepen waarvan iedere afzonderlijke ingreep zogenaamd een kleine impact heeft qua hinder (economisch, mobiliteit,...) en naar het aantal rechtstreeks aangelanden.

De kunstmatige opsplitsing van het totaalproject brengt volgens de verzoekende partij tevens een schending van de regels van het openbaar onderzoek met zich mee. Ze stelt dat ze aldus misleid werd in het kader van het openbaar onderzoek, zodat zij geen bezwaar heeft ingediend en haar grieven dan ook niet beoordeeld zijn kunnen worden bij de besluitvorming over de bestreden beslissing.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat uit de toelichtende nota duidelijk blijkt dat de aanvrager geenszins de werkelijke impact van de werken heeft willen verbergen en integendeel benadrukt dat de werken kaderen in een groter geheel. Bovendien kunnen de voorgenomen werken tot verbreding van het Albertkanaal worden losgekoppeld van elkaar en hebben de werken aan de oevers ook een algehele vernieuwing/versteving van deze oevers tot gevolg.

In de beschrijvende nota worden de werken als volgt gepreciseerd:

“Deze aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning betreft het vernieuwen van een bestaande oeververdediging. Hierbij worden er in het opwaartse gedeelte stalen damplanken kort voor de bestaande betonen damwand geplaatst. In het afwaartse gedeelte komen deze achter de bestaande wand om de verbreding te realiseren. Deze werken worden uitgevoerd om de gehele stabiliteit van de kade te garanderen en kaderen in een groter geheel.”

In de ontheffingsnota wordt bovendien een plausibele verklaring gegeven voor deze gefaseerde aanpak en dan met name:

“2.2.3 Fasering

...

Modernisering Albertkanaal

De werken voor de verbreding en verdieping van de vaarweg worden gespreid over de volledige uitvoeringstermijn van het plan, die ca. 10 jaar bedraagt. De snelheid waarmee de graafwerken voor de verbreding en de verdieping uitgevoerd kunnen worden hangt o.a. af van de verwerkingscapaciteit. Een eerste ruwe berekening (één duwbak van 2.250 ton per werkdag voor een totaal grondverzet van 2 miljoen m³) levert $2.000.000 / 2.250 = 888$ dagen of ruim 4 jaar op. Deze uitvoeringstermijn kan enkel als grootteorde dienen. Soms kan sneller worden gewerkt, bijvoorbeeld waar twee duwbakken achter elkaar kunnen worden geplaatst. Anderzijds kan het op moeilijk te bereiken plaatsen misschien 2 of 3 dagen duren om een duwbak te vullen. De tijd dat effectief gegraven en/of gebaggerd wordt zal worden verspreid over de totale uitvoeringstermijn van het plan van 10 jaar. Een realisatie op veel kortere termijn is niet realistisch, gezien de grote budgettaire weerslag dat dit zou hebben.

(...)

De tijd nodig voor de aanleg van de oeververdediging, hangt af van de lengte van het traject dat in één keer kan worden aangepakt. Er is relatief veel tijd nodig om de werken op te starten. Maar eens goed opgestart, kunnen 2 à 3 moten van 15 meter per week gebetonneerd worden, hoewel dit ritme nooit gegarandeerd kan worden.”

Waar de verzoekende partij stelt dat de mogelijke hinderaspecten voor haar niet werden onderzocht, merkt de verwerende partij op dat tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaren zijn ingediend, zodat de motivering in de bestreden beslissing kan volstaan. Ook in het kader van de m.e.r.-regelgeving kan volgens de verwerende partij niet ernstig worden volgehouden dat de milieueffecten niet in hun geheel zijn onderzocht gelet op de ontheffingsnota dat de werken beschrijft tussen de Houtlaanbrug en Straatsburgdok en dus *de facto* het grotere geheel als onderzoeksgebied neemt.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij nog dat de verwerende partij volledig voorbij gaat aan het opgeworpen middel. Het punt is immers niet of de aanvrager al dan niet de impact van de werken heeft willen verbloemen, maar wel dat de aanvrager overgegaan is tot een artificiële opsplitsing van de geplande werken in meerdere vragen teneinde zo een globale beoordeling van het ganse project te vermijden.

De relevantie van de opmerking van de verwerende partij dat de werken tot verbreding van het Albertkanaal kunnen losgekoppeld worden van elkaar en dat de werken aan de oevers de algehele vernieuwing/versteviging van de oevers tot gevolg hebben, ontgaat de verzoekende partij.

In de door de verwerende partij geciteerde delen uit de ontheffingsnota is volgens de verzoekende partij geen plausibele verklaring voor de gefaseerde aanpak te lezen. Hierin staat immers enkel dat de werken voor de verbreding en verdieping van de vaargeul gespreid zullen worden over de volledige uitvoeringstermijn, die circa tien jaar zal bedragen. Dit is uiteraard nog geen verklaring waarom het project is opgesplitst in meerdere deelprojecten met telkens aparte vergunningsaanvragen. Overeenkomstig artikel 4.2.21 VCRO is het perfect mogelijk om één vergunning met fasering aan te vragen. Het blijkt niet waarom dit niet mogelijk was. Dit is des te kwalijker, nu blijkbaar de beschikbare informatie afdoende was om één ontheffingsnota voor het

gehele project op te maken, wat erkend wordt door de verwerende partij. Ook al wist de verwerende partij dat de werken kaderen in een groter, toch werd enkel het deelproject beoordeeld.

Evenmin volgt de verzoekende partij de argumentatie van de verwerende partij dat niet diende ingegaan te worden op de economische hinderaspecten omdat de verzoekende partij geen bezwaar heeft ingediend in het kader van het openbaar onderzoek. Waar het voor de verzoekende partij om draait is dat door de kunstmatige reductie van het totaalproject tot verschillende kleinere ingrepen, waarvan iedere ingreep een kleine impact heeft qua hinder en naar het aantal rechtstreekse aangelanden, geen beoordeling van de mogelijke hinderaspecten in zijn geheel is gebeurd. Dit wordt ook niet betwist door de verwerende partij.

4.

De verwerende partij stelt in haar laatste nota nog dat de verzoekende partij louter stelt dat door een kunstmatige reductie van het totaalproject tot verschillende kleinere ingrepen geen beoordeling in het geheel is gebeurd, maar zij niet concreet verduidelijkt op welk punt deze aanpak tot een onzorgvuldige beoordeling heeft geleid.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert aan dat de aanvraag kadert in een groter totaalproject van de verbreding van het Albertkanaal, dat kunstmatig wordt opgesplitst zodat de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening met inbegrip van de hinderaspecten slechts beperkt wordt gevoerd en aldus niet afdoende en onzorgvuldig is.

Het wordt niet betwist, en ook uit de bestreden beslissing blijkt, dat de werken in functie staan van de capaciteitsverhoging van de binnenscheepvaart op het Albertkanaal, waarbij de aanvraag betrekking heeft op een deel van de linkeroever van het kanaal.

2.

Het staat een aanvrager in principe vrij een bepaald project op te splitsen in meerdere deelprojecten en voor elk van deze deelprojecten afzonderlijk een vergunningsaanvraag in te dienen. Een voorwaarde is evenwel dat, indien de aanvraag dient te worden onderworpen aan een openbaar onderzoek, de bevoegde overheid de ingediende bezwaren dient te onderzoeken en te beoordelen, niet alleen ten aanzien van het voorwerp van de aanvraag voor één van de deelprojecten als zodanig, maar tevens, wanneer het bezwaren betreft die betrekking hebben op de gevolgen van het totale project waarvan de aanvraag een onderdeel uitmaakt, ten aanzien van het totale project en zijn gevolgen. Een derde belanghebbende dient immers nuttig bezwaren te kunnen aanvoeren die, hoewel zij niet rechtstreeks voortvloeien uit elk van de deelprojecten afzonderlijk, toch het gevolg kunnen zijn van het realiseren van alle deelprojecten samen .

3.

Uit het aanvraagdossier en uit de MER-ontheffing blijkt duidelijk dat de aanvraag deel uitmaakt van een groter geheel, met name de capaciteitsverhoging van de binnenscheepvaart op het Albertkanaal te Antwerpen. De MER-ontheffing behandelt een ruime zone van het kanaal tussen de Houtlaanbrug en het Straatsburgdok. De aanvraag heeft betrekking op een deel van dit gebied. Uit de gegevens van het dossier, zoals hoger vermeld in de weergave van de feiten, blijkt dat de aanvraag werd onderworpen aan een openbaar onderzoek. De verzoekende partij betwist niet dat zij geen bezwaar heeft ingediend.

Anders dan de verzoekende partij voorhoudt, kan uit het gegeven dat de aanvraag deel uitmaakt van een totaalproject, één ontheffingsnota voor een ruime zone van dit totaalproject werd

opgemaakt, en de verschillende deelprojecten allemaal voorzien in een verbreding van het Albertkanaal met het oog op een capaciteitsverhoging, niet afgeleid worden dat op voorbedachte wijze de inspraakmogelijkheden van derde-belanghebbenden bewust beperkt worden en dat bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening voorbij wordt gegaan aan de relevante hinderaspecten. Daarnaast blijkt uit de bestreden beslissing dat de verwerende partij kennis heeft van het totaalproject, zodat de verzoekende partij niet ernstig kan beweren dat door de aanvrager een misleidende voorstelling werd gegeven.

Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt tevens dat de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening werd onderzocht en beoordeeld. Vermits de verzoekende partij geen bezwaar heeft ingediend waarbij werd gewezen op hinder voortvloeiende uit het totaalproject, diende de verwerende partij de door de verzoekende partij in onderhavige procedure opgeworpen hinderaspecten niet verder te beoordelen. Bovendien wijst de verzoekende partij er zelf op dat voor het deelproject ter hoogte van haar bedrijfsgebouwen de onteigeningsprocedure werd opgestart en verwacht zij dat deze gevolgd zal worden door een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Zodoende geeft zij zelf aan dat er nog een mogelijkheid tot het indienen van bezwaren zal openstaan voor voornoemd deelproject, zodat haar inspraakmogelijkheid niet lijkt beknot te worden door de opsplitsing van het totaalproject. De verzoekende partij slaagt er met haar betoog niet in de kennelijke onredelijkheid of onzorgvuldigheid van de overwegingen in de bestreden beslissing aan te tonen.

Gegeven het voorgaande toont de verzoekende partij niet aan dat de fasering van de werken ter verhoging van de capaciteit van de binnenscheepvaart op het kanaal, waarvan de met de bestreden beslissing vergunde werken een deelproject uitmaken, de verwerende partij heeft misleid over de omvang van de aanvraag of de rechten van belanghebbenden heeft beknot om op nuttige wijze hun bezwaren te uiten.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In het derde middel roept de verzoekende partij de schending in van de artikelen 1.1.4, 4.3.1, §1, 1°, b) en 4.3.1, §2, eerste alinea, 1° en 2° VCRO, van de artikelen 2 en 3 van de wet Motiveringswet en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het zorgvuldigheids- en het materieel motiveringsbeginsel.

Zij zet uiteen dat de omschrijving van de bestaande toestand en de toets aan de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing gereduceerd is tot een omschrijving van de vergunde werken en van de geldende regelgeving.

De beschrijving van de omgeving is uiterst summier en bevat geen informatie over de aanwezige bewoning in de Melkerijstraat, het uitzicht van de bedrijfspanden en het type bedrijven in de onmiddellijke omgeving, het huidige gebruik van het jaagpad en het gebruik van de Wasserijstraat en de Melkerijstraat als ontsluitingsweg voor de aanwezige bedrijven.

De verzoekende partij stelt dat de eigenlijke toets aan de goede ruimtelijke ordening onbestaande is. Het project wordt niet beoordeeld op het vlak van de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, de visueel-vormelijke elementen, de cultuurhistorische aspecten, het bodemreliëf, de hinderaspecten, de gezondheid,

het gebruiksgenot en de veiligheid. De gevolgen van het vergunde project voor de mobiliteit in de Wasserijstraat en de Melkerijstraat worden niet besproken, terwijl uit de beschrijvende nota blijkt dat een omleiding zal worden voorzien voor de gebruikers van de Melkerijstraat. Het is volstrekt onduidelijk op welke gronden de verwerende partij besluit dat de impact van de werken in het industrieel landschap zeer gering is. Er is geen beoordeling van de hinderaspecten voor de aanwezige bedrijven, noch economisch, noch naar mobiliteit, noch op enig ander vlak. Dit is volgens de verzoekende partij een schending van artikel 4.3.1, §2, eerste alinea, 1° VCRO, samen gelezen met artikel 1.1.4 VCRO.

De verzoekende partij voegt daaraan toe dat de verwerende partij de aanvraag niet getoetst heeft aan de goede ruimtelijke ordening zoals van een normaal zorgvuldige overheid mag worden verwacht, zodat ook het zorgvuldigheidsbeginsel is geschonden. Tevens is de verenigbaarheid van het project met de goede ruimtelijke ordening niet afdoende gemotiveerd in de bestreden beslissing, waardoor artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en het materieel motiveringsbeginsel zijn geschonden.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat als zij bij het nemen van een beslissing inzake een vergunningsaanvraag optreedt als orgaan van het actief bestuur, zij, om te voldoen aan de haar opgelegde motiveringsverplichting, ermee kan volstaan in de beslissing duidelijk aan te geven met welke, met de goede plaatselijke aanleg verband houdende redenen deze is verantwoord zodat de aanvrager of belanghebbende derde met kennis van zaken tegen de beslissing kan opkomen en de Raad de hem opgedragen wettigheidscontrole kan uitoefenen.

De verwerende partij stelt dat ze in de bestreden beslissing wel degelijk rekening heeft gehouden met de ontsluiting van de bedrijven, waarbij ze overweegt dat de aanleg van het jaagpad en de verharding in één fase dient te gebeuren om de laad- en losactiviteiten ter plaatste minimaal te hinderen. Het middel mist op dat vlak feitelijke grondslag.

Mede gelet op het feit dat er geen bezwaren zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek, kan bezwaarlijk worden voorgehouden dat de motivering van de bestreden beslissing zou tekort schieten.

3.

In haar wederantwoordnota stelt de verzoekende partij nog dat de overweging in de bestreden beslissing dat de aanleg van het jaagpad en de verharding in één fase dienen te gebeuren om de laad- en losactiviteiten ter plaatse minimaal te hinderen, geenszins van aard is om aan het middel feitelijke grondslag te ontfangen. De aangehaalde overweging kan niet volstaan als toets aan de goede ruimtelijke ordening in het licht van de criteria vermeld in artikel 4.3.1, §2, eerste alinea, 1° VCRO. Voor een project van deze omvang volstaat dit absoluut niet als beoordeling op het vlak van de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, de visueel-vormelijke elementen, de cultuurhistorische aspecten, het bodemreliëf, de hinderaspecten, de gezondheid, het gebruiksgenot en de veiligheid. Nog afgezien van het feit dat de aangehaalde overweging louter slaat op de uitvoeringsfase van de bestreden beslissing en dus niets zegt over de impact na de uitvoeringsfase, is zij bovendien beperkt tot de impact op de laad- en losactiviteiten, waardoor zij niet pertinent is voor de beoordeling van de (ruimere) mobiliteit in de Wasserijstraat en de Melkerijstraat.

Ook de verwijzing van de verwerende partij naar het feit dat geen bezwaren zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek, is niet pertinent. Dit doet immers geen afbreuk aan de verplichting van de verwerende partij om het aangevraagde te toetsen aan de goede ruimtelijke ordening. De verzoekende partij wijst er op dat ze geen dermate specifieke en geïndividualiseerde elementen

opwerpt waarvan men kan aannemen dat ze zonder bezwaar hierover tijdens het openbaar onderzoek geen weerslag krijgen in de vergunningsbeslissing. Het gaat integendeel over elementen waarvan kan worden verwacht dat zij ook los van eventuele bezwaren, betrokken worden in de toets aan de goede ruimtelijke ordening, zoals de visueel-vormelijke elementen, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, eventuele hinderaspecten zoals mobiliteit, enz.

4.

De verwerende partij stelt in haar laatste nota nog dat de verzoekende partij geen belang heeft bij dit middel aangezien haar bedrijfspand alleszins niet de onmiddellijke omgeving kenmerkt en zij niet zozeer een zuiver stedenbouwkundige grief uit maar zij zich toespitst op het mobiliteitsaspect. Het mobiliteitsaspect kwam zoals reeds uiteengezet reeds uitgebreid aan bod in de bestreden beslissing. Ten aanzien van de Melkerijstraat verandert er op gebied van mobiliteit niets buiten een tijdelijke omleiding gedurende de uitvoering van de werken.

Beoordeling door de Raad

1.

In dit middel bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening in de bestreden beslissing. Hierbij zou onvoldoende rekening zijn gehouden met de in de omgeving bestaande toestand, meer in het bijzonder de in de onmiddellijke omgeving aanwezige bedrijven, en zouden diverse aandachtspunten en criteria, vermeld in artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO, niet besproken zijn.

2.

Overeenkomstig artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, b en §2, eerste lid VCRO, behoort het tot de taak van de verwerende partij om na te gaan of het aangevraagde verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening. Of dit het geval is en op welke motieven de verwerende partij zich beroept, moet blijken uit de motivering van de bestreden beslissing.

Bij de beoordeling van de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening zal de verwerende partij bovendien moeten rekening houden met de voor het dossier relevante in de omgeving bestaande toestand, rekening houdend met de specifieke gegevens van het dossier en met de aandachtspunten en criteria uit artikel 4.3.1, §2, eerste lid, 1° VCRO die, voor zover noodzakelijk en relevant, voor het aangevraagde onderzocht moeten worden.

Gelet op de aard van de aanvraag zal het vergunningverlenend bestuursorgaan in de eerste plaats rekening houden met de inpasbaarheid van de aanvraag in de omgeving van het perceel waarop de aanvraag betrekking heeft. Dit betreft in de eerste plaats de functionele inpasbaarheid, de schaal, het ruimtegebruik, de visueel-vormelijke aspecten en de hinderaspecten. Op dit onderzoek oefent de Raad, gelet op de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de verwerende partij, slechts een marginale controle uit.

De Raad kan zijn beoordeling van de eisen van de goede ruimtelijke ordening niet in de plaats stellen van die van de bevoegde overheid. In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

3.

De artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of

meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze afdoende moeten zijn. Een vergunningsbeslissing moet bijgevolg duidelijk en op afdoende wijze de redenen opgeven waarop het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing steunt.

4.

De verzoekende partij kan niet gevolgd worden waar zij stelt dat de verwerende partij de bestaande bedrijven in de omgeving niet in haar beoordeling zou betrekken. Uit de overwegingen in de bestreden beslissing blijkt dat de aanvraag wordt gesitueerd in de omgeving, met name wordt gesteld dat het gebied gekenmerkt wordt door industriële panden langs het kanaal. Daarbij wordt rekening gehouden met de mogelijke hinder wat betreft de ontsluiting van de omliggende bedrijven, waar de verwerende partij stelt dat de aanleg van het jaagpad en de verharding in één fase gebeurt om de laad- en losactiviteiten ter plaatste minimaal te hinderen.

De motivering die de bestreden beslissing bevat inzake de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening is weliswaar summier, maar blijkt niet op onjuiste gegevens gebaseerd te zijn. Uit de tekst van artikel 4.3.1, §2, 1° VCRO volgt dat een vergunningverlenend bestuursorgaan niet verplicht is om alle daarin vermelde aandachtspunten en criteria te betrekken in het onderzoek naar de verenigbaarheid van het aangevraagde met de goede ruimtelijke ordening. Het is voldoende dat uit de bestreden beslissing blijkt dat er een concreet onderzoek is gevoerd naar deze verenigbaarheid daarbij gebruik makend van de vermelde aandachtspunten of criteria voor zover die noodzakelijk of relevant zijn. Uit de gegevens van de aanvraag en de verleende adviezen blijkt niet dat de verwerende partij kennelijk voorbij zou zijn gegaan aan relevante aandachtspunten. Tevens moet vastgesteld worden dat de verzoekende partij tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaar ingediend heeft, zodat de verwerende partij niet gehouden was de door de verzoekende partij in onderhavige procedure opgeworpen aspecten te beoordelen.

Door louter te wijzen op elementen die niet aan bod zouden zijn gekomen in de bestreden beslissing, maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat de motivering inzake de verenigbaarheid van de aangevraagde werken met de goede ruimtelijke ordening kennelijk onredelijk is of dat de bestreden beslissing genomen werd op basis van onzorgvuldig verzamelde feiten. De verzoekende partij verduidelijkt niet waarom de verbreding van het kanaal op de betrokken locatie van het Albertkanaal en de vernieuwing van het jaagpad onaanvaardbaar zouden zijn in de omgeving, noch toont zij op basis van concrete elementen aan dat er na de werken redelijkerwijze mobiliteitshinder te verwachten is.

5.

Gegeven het voorgaande maakt de verzoekende partij niet aannemelijk dat de voormelde motivering van de bestreden beslissing zou steunen op onjuiste gegevens of op een niet correcte beoordeling van de gegevens. Rekening houdend met de marginale toetsingsbevoegdheid die de Raad ter zake heeft, brengt de verzoekende partij geen overtuigende argumenten bij die aantonen dat de verwerende partij de grenzen van de haar wettelijk toegekende appreciatiebevoegdheid heeft overschreden en de aanvraag kennelijk onredelijk heeft beoordeeld.

Het middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 23 juli 2015, waarbij aan DE SCHEEPVAART de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend onder voorwaarden voor

het vernieuwen en moderniseren van de linkeroever van het Albertkanaal ter hoogte van Schoten op de percelen gelegen te 2900 Schoten, Kanaaldijk zn / Melkerijstraat zn / Wasserijstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 1, sectie C, openbaar domein.

2. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van DE SCHEEPVAART en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 30 mei 2017 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Nina HERRERIA-PASSAGE

Karin DE ROO